СА СВЯТАМ ВЯЛІКАГА КАСТРЫЧНІКА!

ПРАГРАМА ПРАЦЯГЛАГА АРБІТАЛЬНАГА ПАЛЁТУ ПАСПЯХОВА ВЫКАНАНА

Паведамленне ТАСС

Савецкая навука і тэхніка дабіліся новага выдатнага дасягнення ў асваенні касмічнай прасторы. Паспяхова завершаны самы працяглы ў гісторыі касманаўтыкі пілатуемы палёт працягласцю 140 сутак.

2 лістапада 1978 года ў 14 гадзін 05 мінут маскоўскага часу пасля выканання запланаванай праграмы навукова-тэхнічных даследаванняў і эксперыментаў на борце арбітальнага комплексу «Салют-6» — «Саюз» касманаўты таварышы Кавалёнак Уладзімір Васільевіч і Іванчэнкаў Аляксандр Сяргеевіч вярнуліся на Зямлю. Спускаемы апарат касмічнага карабля «Саюз-31» зрабіў пасадку ў зададзеным раёне тэрыторыі Савецкага Саюза за 180 кіламетраў на паўднёвы ўсход ад горада Джэзказгана.

Праведзенае на месцы пасадкі папярэдняе медыцынскае абследаванне паказала, што касманаўты Кавалёнак і Іванчэнкаў добра перанеслі працяглы арбітальны палёт.

Стварэнне складанага навукова-даследчага комплексу, які ўключае арбітальную станцыю «Салют-6» з двума стыковачнымі вузламі, пілатуемыя касмічныя караблі «Саюз» і аўтаматычныя грузавыя караблі «Прагрэс», з'яўляецца выдатным інжынерна-тэхнічным дасягненнем савецкай касмічнай навукі і тэхнікі, якое адкрывае шырокія перспектывы ў далейшым асваенні космасу на карысць усяго чалавецтва.

Паспяховае ажыццяўленне вялікай касмічнай праграмы—выдатны падарунак Радзіме да 61-й гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

НЯХАЙ ЖЫВЕ 61-я ГАДАВІНА ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВАЛЮЦЫІ!

(З Заклікаў ЦК КПСС).

ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі ўніверсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 30 (309) | Субота, 4 лістапада 1978 года | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

СЛАЎНЫМ КУРСАМ ПЕРАМОГ

І. Ф. ЭСМАНТОВІЧ,
сакратар парткома, кандыдат гістарычных навук

Штогод савецкія людзі адзначаюць нямала знамянальных дат і падзей. Сярод усіх свят нашай краіны асаблівае месца належыць дню нараджэння першай на планеце сацыялістычнай дзяржавы — святу Вялікага Кастрычніка. Яно стала дарагім і блізкім не толькі ўсім працоўным Краіны Саветаў, але і многім сотням мільёнаў нашых зарубежных сяброў.

Больш шасцідзесяці гадоў таму назад партыя бальшавікоў на чале з геніяльным правадыром У. І. Леніным, з'яднаўшы рабочых і сялян, звергнула ярмо капіталізму. Першая ў свеце пераможаносная сацыялістычная рэвалюцыя адкрыла новую гістарычную эпоху абнаўлення і сацыяльных перамен, эпоху да сацыялізму і камунізму.

По выказванню Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР таварыша Л. І. Брэжнева «Кастрычнік — гэта сцяг вялікіх перамен, узнесены над дваццатым стагоддзем воляй і рукамі працоўных мас» (Ленінскім курсам, т. 6, М., 1978, с. 598).

За гады Савецкай улады наша краіна выйшла ў авангард сацыяльнага прагрэсу, пабудаваўшы грамадства развітога сацыялізму, што знайшло яркае адлюстраванне ў новай Канстытуцыі СССР

Надыходзячую 61-ю гадавіну Вялікага Кастрычніка наша Радзіма сустракае на маршы завяршэння трэцяга года дзесятай пяцігодкі. Савецкія людзі настойліва ажыццяўляюць гістарычныя рашэнні XXV з'езда КПСС і наступных Пленумаў ЦК Камуністычнай партыі.

Савецкая дзяржава пачала сваю знешнюю палітыку з ленінскага Дэкрэта аб міры. Камуністычная партыя і Савецкі ўрад працягваюць настойлівую барацьбу за спыненне гонкі ўзбраенняў, за тое, каб ні адно пакаленне больш не зведала жахаў вайны, дамагаецца, каб усе дасягненні сучаснай навукі і тэхнікі былі падпарадкаваны далейшаму павышэнню дабрабыту людзей. Гэтай мэце павінны служыць і даследаванні касмічнай прасторы. Знамянальным з'яўляецца тое, што напярэдадні 61-ай гадавіны Вялікага Кастрычніка паспяхова завершаны небывалы па працягласці касмічны палёт экіпажа на чале з камандзірам навукова-даследчага комплекса «Салют-6»—«Саюз-31» нашым земляком Уладзімірам Кавалёнкам і бортінжынерам Аляксандрам Іванчэнкавым.

Сёлетняе свята Вялікага Кастрычніка для беларускага народа мае сваю адметнасць: падрыхтоўка да яго вялася з адначасовай барацьбой за дастойную сустрэчу слаўнага юбілею — 60-годдзя БССР і Кампартыі Беларусі. На ўдарнай вахце ўзоры працы паказалі работнікі сельскай гаспадаркі, якія сёлета вырасцілі самы багаты ўраджай зерневых культур і бульбы, паспяхова выконваюць заданні дзяржавы па продажу сельскагаспадарчай прадукцыі, а таксама калектывы прамысловых прадпрыемстваў. Усе мы з задавальненнем сустрэлі паведамленне ЦСУ БССР, што наша рэспубліка датэрмінова, 28 кастрычніка, завяршыла выкананне плана дзесяці месяцаў па рэалізацыі прадукцыі і вытворчасці большасці важнейшых відаў вырабаў.

За паспяховае ажыццяўленне сваіх высокіх сацыялістычных абавязацельстваў настойліва змагаецца і шматтысячны калектыў нашага універсітэта—вядучай вышэйшай навучальнай установы, навуковага і культурнага цэнтра беларускага Палесся. Сёлета многае зроблена для далейшага паляпшэння якасці падрыхтоўкі маладых спецыялістаў, у выніку чаго павысіўся ўзровень паспяховасці студэнтаў. Вучонымі ГДУ зроблены новы важкі ўклад у навуку, распрацоўку шэрагу навукова-даследчых праблем, маючых важнае народнагаспадарчае значэнне.

Больш сарака працэнтаў нашых студэнтаў вучацца на «добра» і «выдатна». У юбілейным годзе вучонымі ГДУ выдадзена 19 манаграфій і вучэбных дапаможнікаў. 9 выкладчыкаў паспяхова абаранілі кандыдацкія дысертацыі. Кафедрамі па гаспдагаворных тэмах выканана амаль на 700 тысяч рублёў навукова-даследчых работ.

Сёння мы па праву ганарымся працоўнымі здабыткамі студэнцкіх будаўнічых атрадаў універсітэта, якія сёлета асвоілі 2 мільёны 353,7 тысячы рублёў капіталаўкладанняў і заваявалі пераходны Чырвоны сцяг Гомельскага абкома камсамола. Нашы студэнты аказалі неацэнную дапамогу многім гаспадаркам вобласці на ўборцы вырашчанага ўраджаю сельскагаспадарчых культур, узнагародай за што стала шчырая ўдзячнасць працаўнікоў вёскі.

Ёсць усе падставы гаварыць, што 61-гадавіну Вялікага Кастрычніка, надыходзячы юбілей БССР і КПБ дружны і працалюбівы калектыў нашага універсітэта сустракае дастойна і прыкладзе ўсе намаганні для таго, каб дасягнутыя поспехі замацоўваць і памнажаць.

Ад імя парткома, рэктарата, грамадскіх арганізацый горача віншую вас, дарагія таварышы, з надыходзячым святам Кастрычніка! Новых вам здзяйсненняў і перамог у імя далейшага росквіту нашай любімай Айчыны!

ПРАФСАЮЗНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

27 кастрычніка ў актавай зале універсітэта адбылася VII справаздачна-выбарная студэнцкая прафсаюзная канферэнцыя.

Са справаздачным дакладам прафкома выступіла старшыня прафсаюзнага камітэта **Н. Колтышава.**

Даклад аб рабоце рэвізійнай камісіі зрабіла яе старшыня **А. Чарнецкая.**

У абмеркаванні справаздачных дакладаў прынялі ўдзел: **А. Емяльянава,** студэнтка біялагічнага факультэта, адказная за работу вучэбна-выхаваўчай камісіі факультэта; **І. Баркова,** прафорг групы 0-51 эканамічнага факультэта, якая заняла 1-е месца ва універсітэце і вобласці ў аглядзе-конкурсе на лепшую акадэмічную групу; **А. Ц. Барысюк,** старшыня спортклуба ГДУ; **В. Асіпенка,** студэнт эканамічнага факультэта, камандзір штаба працоўных спраў ГДУ; **М. Беразоўская,** намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ; **М. Казароз,** дырэктар клуба мастацкай самадзейнасці; **У. Зарэцкі,** студэнт эканамічнага факультэта, староста пад'езда інтэрната № 3; **М. Д. Рычкоў,** прарэктар па АГР.

Канферэнцыя прызнала работу прафкома за справаздачны перыяд здавальняючай. Выбраны новыя саставы прафсаюзнага камітэта і рэвізійнай камісіі.

Адбылося арганізацыйнае пасяджэнне прафсаюзнага камітэта, на якім выбраны старшыня прафкома, яго намеснікі і ўтворана 7 пастаянных камісій.

Справаздача з VII прафсаюзнай канферэнцыі будзе апублікавана ў адным з нумароў нашай газеты.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, калектыў кафедры педагогікі і псіхалогіі горача віншуюць выкладчыка гэтай кафедры КАДОЛА Фёдара Уладзіміравіча (навуковы кіраўнік — член - карэспандэнт АПН СССР, прафесар І. Ф. ХАРЛАМАЎ) з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата педагагічных навук.

* • *

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат і студэнты гісторыка - філалагічнага факультэта, калектыў кафедры рускай літаратуры горача віншуюць выкладчыка гэтай кафедры ЗВОЗНІКАВА Аляксандра Андрэевіча з выпадку зацвярджэння яго ВАКам у вучонай ступені кандыдата філалагічных навук.

«МЫ РАПАРТУЕМ ТАБЕ, КАМСАМОЛ!»

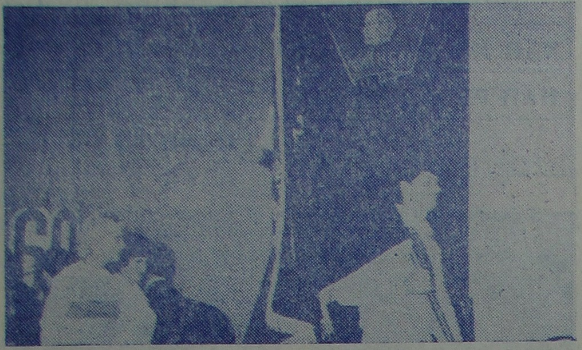

Пад такой назвай у мінулую суботу ва універсітэце адбыўся ўрачысты вечар, прысвечаны слаўнаму 60-годдзю Ленінскага камсамола. У актавай зале сабраліся камсамольцы ГДУ, каб рапартаваць Радзіме, Камуністычнай партыі аб сваіх поспехах у працы і вучобе.

Пад гукі ўрачыстага марша ленінскі стыпендыят Сяргей Каморнікаў, камандзір штаба працоўных спраў універсітэта Вячаслаў Асіпенка, баец механізаванага атрада Анатоль Козыр, камандзіры будатрадаў-пераможцаў працоўнага семестра-78 уносяць у залу сцяг камсамольскай арганізацыі ГДУ, пераходны памятны Чырвоны сцяг ЦК КПБ і Савета Міністраў БССР, пераходны Чырвоны сцяг АК ЛКСМБ і пераходныя сцягі будаўнічых трэстаў вобласці, прысуджаныя СБА ГДУ па выніках працоўнага семестра-78.

Уступным словам урачысты вечар адкрыла намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ М. Беразоўская. Затым слова было прадстаўлена в. а. рэктара універсітэта, прафесару Л. А. Шамяткову. Ён горача павіншаваў камсамольцаў ГДУ са знамянальнай у жыцці моладзі падзеяй — 60-годдзем ВЛКСМ, пажадаў ім вялікіх цікавых спраў, творчых здзяйсненняў.

Ва ўрачыстай абстаноўцы сакратары камсамольскіх бюро факультэтаў зачыталі рапарты ўзначальваемых камсамольскіх арганізацый да 60-годдзя ВЛКСМ. Ім было прадастаўлена ганаровае права падпісаць рапарт камітэта камсамола універсітэта ЦК ВЛКСМ у сувязі з 60-годдзем Ленінскага камсамола. Рапарт падпісалі лепшыя камсамольцы універсітэта, актывісты. Сярод іх — ветэран будатрадаўскага руху студэнтка 5-га курса матфака Ірына Гаробчанка, ленінскі стыпендыят, чацвёртакурснік гэтага ж факультэта Сяргей Каморнікаў, студэнты эканамічнага факультэта Людміла Краснагір, Надзежда Савіцкая, Уладзімір Чмых, Ала Харытонава, Ларыса Какулькіна, актывісты фізічнага факультэта Вольга Ганчарова, Юрый Саннікаў і інш.

Вядучая вечара Т. Парахня зачытала рашэнне камітэта камсамола ГДУ аб занясенні ў Кнігу гонару камсамольскай арганізацыі універсітэта прозвішчаў лепшых камсамольцаў: кандыдата фізіка-матэматычных навук Я. А. Роўбы, ленінскага стыпендыята, стутдэнта 5-га курса біялагічнага факультэта С. Мяльнова, старэйшага камсамольскага актывіста універсітэта А. Саснова, студэнта 5-га курса эканамічнага факультэта А. Сеніна, ленінскага стыпендыята, студэнта 5-га курса гістфіла М. Абраменкі, студэнта-пяцікурсніка геалагічнага факультэта У. Федзіна, выпускніка фізічнага факультэта, аспіранта Л. Любезнага. М. Беразоўская ўручыла названым камсамольцам пасведчанні аб занясенні ў Кнігу гонару.

За высокія паказчыкі ў вытворчай і грамадска - палітычнай дзейнасці, актыўны ўдзел у мастацкай самадзейнасці універсітэта вялікай групе студэнтаў, выкладчыкам ва ўрачыстай абстаноўцы былі ўручаны граматы камітэта камсамола і каштоўныя падарункі.

На вечары прысутнічалі ветэраны камсамола: выпускнік Гомельскага педагагічнага інстытута імя Чкалава 1942 года, стары камуніст, кандыдат гістарычных навук, выкладчык філіяла Беларускага політэхнічнага інстытута М. А. Кашперка і сакратар партбюро геалагічнага факультэта С. П. Ажгірэй, якія выступілі перад камсамольцамі ГДУ.

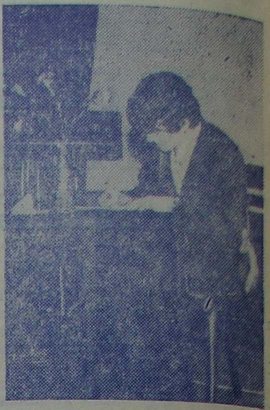

Са святам моладзі павіншаваў удзельнікаў урачыстага вечара былы сакратар камітэта ЛКСМБ Гомельскага пединстытута, цяпер сакратар парткома універсітэта І. Ф. Эсмантовіч.

Намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ М. Беразоўская зачытала і ўручыла рапарт камсамольскай арганізацыі універсітэта рэктарату і парткому ГДУ.

На вечары выступілі ВІА «Радзімічы» і іншыя самадзейныя артысты ГДУ.

НА ЗДЫМКАХ: 1. Уносяцца сцягі камсамольскай арганізацыі ГДУ. 2. Рапарт камітэта камсамола універсітэта ЦК ВЛКСМ падпісвае ленінскі стыпендыят, студэнт 4-га курса матэматычнага факультэта С. Каморнікаў.

Фота **А. Мажарава**.

ГЕРОІ—У НАШЫХ СЭРЦАХ

Даўно адгрымелі апошнія залпы вайны, на месцы паросшых бур'яном папялішчаў выраслі новыя гарады і вёскі, але застаюцца ў памяці народнай грозныя гады мінулай вайны і героі, якія аддалі сваё жыццё ў барацьбе з ненавісным ворагам. Памяць аб іх у сэрцах людзей будзе жыць вечна.

Нядаўна ў студэнцкім парку, каля брацкай магілы воінам, загінуўшым у баях за Радзіму, адбыўся мітынг, прысвечаны 60-годдзю ВЛКСМ. Яго адкрыў намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ універсітэта Анатоль Сенін. Удзельнікі мітынгу — камсамольцы ГДУ і піянеры СШ г. Гомеля — ушанавалі памяць загінуўшых мінутай маўчання. Затым выступіў ветэран Вялікай Айчыннай вайны, капітан другога рангу ў запасе начальнік аддзела кадраў нашага універсітэта П. А. Савінскі. Ён расказаў пра герояў-камсамольцаў ваенных гадоў, якія ішлі ў бой, не шкадуючы свайго жыцця ў імя міру на зямлі.

Гераізм і стойкасць праявілі камсамольцы - падпольшчыкі Гомеля і Гомельскай вобласці. Сімвалам мужнасці, цвёрдасці волі, прыкладам ва ўсім былі для іх камуністы, якія згуртавалі вакол сябе перадавую моладзь.

Гарэла пад нагамі гітлераўцаў беларуская зямля, не ведалі ворагі спакою ні днём, ні ноччу, нідзе не адчувалі сябе паўнаўладнымі гаспадарамі. Не схілілі камсамольцы галовы перад фашызмам, не сядзелі склаўшы рукі, пакуль нямецкія боты таптал нашу зямлю.

Пётр Аляксеевіч выказаў упэўненасць у тое, што камсамольцы 70-х гадоў заўсёды будуць дастойныя сваіх старэйшых таварышаў, якія аддалі жыццё за наша шчаслівае жыццё.

На мітынгу выступіў студэнт 1-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта Віктар Маючы. Ад імя ўсіх камсамольцаў універсітэта ён запэўніў ветэрана, што подзвіг народа назаўсёды застанецца ў сэрцах камсамольцаў сённяшніх дзён. «Мы клянёмся, — сказаў Віктар, — на справе даказаць вернасць запаветам вялікага Леніна, з гонарам працягваць традыцыі першых членаў ВЛКСМ, унесці свой уклад у агульную справу— пабудову камунізму».

Г. ГУРЛЕНЯ,
студэнтка 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

НА ЗДЫМКУ: удзельнікі мітынга ўскладаюць вянкі і кветкі на брацкую магілу.

ПРЫСЯГА НА ВЕРНАСЦЬ

У дзень 60-годдзя Ленінскага камсамола тысячы маладых гамяльчан урачыстымі калонамі прайшлі па цэнтральных вуліцах Гомеля, а затым сабраліся на плошчы імя У І. Леніна, каб рапартаваць аб сваіх справах і здзяйсненнях, яшчэ раз прысягнуць на вернасць партыі і Радзіме.

Пад урачыстую мелодыю прадстаўнікі моладзі, сярод якіх былі і студэнты нашага універсітэта, усклалі кветкі да помніка правадыру рэвалюцыі, чыё бессмяротнае імя носіць камсамол.

— Разам з сённяшнімі камсамольцамі 60-гадовы юбілей ВЛКСМ адзначаюць людзі ўсіх пакаленняў, — сказаў, адкрываючы святочны мітынг, першы сакратар Гомельскага гаркома ЛКСМБ І. Магурын. — У сваіх старэйшых таварышаў мы вучымся адданасці ленінскім запаветам, патрыятызму, грамадзянскасці. На высокую ацэнку партыі — ўзнагароджанне Ленінскага камсамола Памятным Чырвоным сцягам ЦК КПСС — юнакі і дзяўчаты адкажуць яшчэ больш самаадданай працай і паспяховай вучобай.

Маладую гвардыю і ветэранаў цёпла павіншаваў са святам першы сакратар гаркома КПБ Я. Я. Савасценка. Ад імя камсамольцаў першых пакаленняў са шчырымі прывітальнымі словамі да моладзі звярнуўся С. П. Купцоў.

Слесар завода «Гомсельмаш», лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола БССР М. Змушко, студэнтка эканамічнага факультэта нашага універсітэта Л. Залужная ў сваіх выступленнях запэўнілі, што моладзь заўсёды будзе з гонарам несці эстафету пакаленняў. Удзельнікі мітынга далі клятву на вернасць рэвалюцыйным, баявым і працоўным традыцыям савецкага народа.

Ва ўрачыстасцях прынялі ўдзел першы сакратар абкома КПБ Ю. М. Хусаінаў, старшыня аблвыканкома А. А. Малафееў, другі сакратар абкома КПБ Ф. А. Цэхановіч, сакратар абкома КПБ В. М. Якаўлеў, першы сакратар абкома ЛКСМБ В. У. Вялічка, члены бюро абкома і гаркома партыі.

НА ЗДЫМКУ: камсамольцы ГДУ на ўрачыстым шэсці, прысвечаным 60-годдзю ВЛКСМ.

Фота **А. Мажарава**.

Партыйнае жыццё

З ПОЗІРКАМ У БУДУЧАЕ

На адкрытым партыйным сходзе, які адбыўся днямі на эканамічным факультэце, камуністы абмеркавалі адно з важнейшых пытанняў у дзейнасці факультэцкай партарганізацыі—аб паляпшэнні падрыхтоўкі эканамічных кадраў. Сход прааналізаваў дасягненні і рэзервы факультэта, звярнуў асаблівую ўвагу на маючыя месца недахопы ў арганізацыі вучэбнага працэсу, на якасць сістэмы навучання студэнтаў, прыняў канкрэтныя рашэнні па абмяркоўваему пытанню, у аснову якога былі пакладзены мерапрыемствы, распрацаваныя кафедрамі факультэта па выкананню загада Мінвуза БССР «Аб мерах па паляпшэнню падрыхтоўкі эканамічных кадраў у вышэйшых навучальных установах Мінвуза БССР».

З дакладам на сходзе выступіў дэкан факультэта І. П. Трацэўскі. Ён адзначыў, што выпускнікі эканамічнага факультэта з поспехам працуюць ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Гэта можна разглядаць як вынік вялікай вучэбнай і выхаваўчай работы ўсяго калектыву факультэта, умелай арганізацыі ўсебаковай, комплекснай падрыхтоўкі будучых спецыялістаў. Аб гэтым сведчыць і тое, што факультэт неаднаразова выходзіў пераможцам сацыялістычнага спаборніцтва сярод факультэтаў універсітэта. Студэнты-эканамісты паспяхова спалучаюць вучобу з актыўнай грамадскай і навукова-даследчай работай, з'яўляюцца нязменнымі ўдзельнікамі студэнцкага будаўнічага руху.

У дакладзе ўказвалася і на недахопы. У першую чаргу гэта датычыцца паспяховасці студэнтаў факультэта. Па выніках апошняй экзаменацыйнай сесіі яна склала толькі 92,2 працэнта. Нізкі ўзровень паспяховасці ў студэнтаў-эканамістаў вячэрняга і завочнага аддзяленняў.

Выступіўшыя на сходзе камуністы Г. А. Нарышаў, Е. Ф. Пучкова, Т. Д. Трацэўская, Л. А. Цяцерына, Л. І. Ільёў, Л. Маліноўская і інш. засяродзілі ўвагу на паляпшэнні тэхнічнай аснашчанасці вучэбных лабараторый і кабінетаў, умацаванні базы практык студэнтаў, прыцягненні большай колькасці выкладчыкаў для кіраўніцтва дыпломнымі работамі.

У прынятай на сходзе пастанове падкрэслена, што кожны член КПСС, выкладчык, студэнт павінен разглядаць як першачарговую задачу забеспячэнне высокай якасці падрыхтоўкі маладых спецыялістаў. Усім выкладчыкам рэкамендавана рэгулярна працаваць над павышэннем ідэйна-тэарэтычнага ўзроўню выкладання, умацоўваць сувязь тэорыі з перадавой практыкай, сістэматычна абнаўляць тэксты лекцый, заданні для практычных заняткаў, пераглядзець базы практыкі, больш шырока прыцягваць студэнтаў да навукова-даследчай работы.

Камуністы факультэта адобрылі прапанову аб ажыццяўленні настаўніцтва ў практыцы работы кафедр і студэнцкіх груп з мэтай аказання дапамогі маладым выкладчыкам і студэнтам малодшых курсаў. Таксама была адзначана неабходнасць шырокага вывучэння вопыту перадавых ВНУ краіны па павышэнню якасці падрыхтоўкі спецыялістаў.

Выкананне на практыцы рашэнняў партыйнага сходу дазволіць вырашыць многія праблемы ў рабоце па падрыхтоўцы спецыялістаў для народнай гаспадаркі.

Г. КОЎЗІК,
асістэнт кафедры галіновых эканомік.

Рэспубліканская навукова-тэарэтычная канферэнцыя

ПА ПРАБЛЕМАХ МАРКСІСЦКА-ЛЕНІНСКАЙ ФІЛАСОФІІ

У мінулым месяцы на працягу двух дзён у нашым універсітэце праходзіла рэспубліканская навукова-тэарэтычная канферэнцыя па актуальных праблемах марксісцка-ленінскай філасофіі.

Канферэнцыя, якую ўступным словам адкрыў прарэктар па навуковай рабоце ГДУ прафесар **М. В. Навучыцель**, пачалася з пленарнага пасяджэння. Яе ўдзельнікі заслухалі даклады: прафесара **Ю. А. Харына** (МРТІ) — «Метадалагічныя аспекты распрацоўкі праблем сацыяльнай дыялектыкі», дацэнта **У. М. Калмыкова** (ГДУ) — «Сутнасць, асноўныя рысы і асаблівасці сацыялістычнага ладу жыцця», прафесара **А. Ф. Яцкевіча** (Брэсцкі інжынерна-будаўнічы інстытут) — «Класавы характар сацыялістычнага ладу жыцця», прафесара **Г. П. Давідзюка** (БДУ) — «Метадалагічныя асновы сацыяльнага кіравання», прафесара **М. І. Рубцова** (ГДУ) — «Суадносіны аб'ектыўнага і суб'ектыўнага ў ператварэнні працы ў першую жыццёвую патрэбнасць», прафесара **А. С. Кляўчэні** (БДУ)— «Праблемы даследавання гісторыі марксісцка-ленінскай філасофіі і грамадскай думкі ў Савецкай Беларусі», прафесара **С. Г. Драбязко** (БДУ) — «Савецкая палітычная сістэма развітога сацыялізму», дацэнта **Я. А. Семенчука** (ГДУ)—«Узрастанне ролі КПСС ва ўмовах развітога сацыялізму».

Затым канферэнцыя працягвала работу па секцыях: «XXV з'езд КПСС аб дыялектыцы сацыяльных працэсаў як тэорыі і метадзе», «Сацыялістычны лад жыцця, шляхі і ўмовы далейшага яго развіцця і ўдасканальвання», «Метадалагічныя праблемы кіравання сацыяльнымі працэсамі ва ўмовах развітога сацыялізму», «Заканамернасці і фактары ператварэння працы ў першую жыццёвую патрэбу чалавека», «Праблемы тэорыі грамадства развітога сацыялізму», у якіх заслухана і абмеркавана звыш 80 дакладаў.

У. СІДАРАЎ,
дацэнт кафедры філасофіі.

НА ЗДЫМКАХ: 1. З дакладам на пленарным пасяджэнні выступае загадчык кафедры філасофіі ГДУ дацэнт У. М. КАЛМЫКОЎ. 2. Удзельнікам канферэнцыі было аб чым пагаварыць у час перапынкаў.

Фота **Б. Шкурко.**

АНУ, ПЕРШАКУРСНІК!

...І РАСКРЫЛІСЯ ТАЛЕНТЫ

Традыцыі, традыцыі... Нацыянальныя, літаратурныя, народныя, нарэшце, студэнцкія. Традыцыі вельмі жывучыя тады, калі ў іх шмат прыхільнікаў. Менавіта такой і з'яўляецца адна з іх — універсітэцкі агляд-конкурс «Ану, першакурснік!». Яна даўно заваявала вялікую папулярнасць студэнцкай моладзі.

Гэты юбілейны для камсамоліі краіны год—год 60-годдзя ВЛКСМ, 60-годдзя БССР і КПБ не стаў выключэннем. У канцы мінулага месяца сцэна актавай залы ГДУ гасцінна сустрэла юныя таленты, а добразычлівыя гледачы не скупіліся на апладысменты.

У конкурсе прымалі ўдзел першакурснікі ўсіх факультэтаў, акрамя факультэта фізвыхавання. У гэтым сенсе незразумелай з'яўляецца пазіцыя камсамольскага бюро названага факультэта, якое ўжо не ўпершыню «ігнаруе» такое важнае мерапрыемства, як агляд-конкурс самадзейных талентаў першакурснікаў.

Тэматыка праграм, з якімі выступалі студэнты-першакурснікі, прысвячалася 60-годдзю Ленінскага камсамола. Большасць факультэтаў падышла да падрыхтоўкі конкурсу з вялікай адказнасцю. Добра зразумелі пастаўленыя перад імі задачы студэнты гісторыка-філалагічнага, эканамічнага факультэтаў. Не вельмі прадуманымі ў кампазіцыйным плане аказаліся конкурсныя праграмы матэматычнага, біялагічнага і геалагічнага факультэтаў.

Пры падвядзенні вынікаў агляду-конкурсу журы ўлічвала адпаведнасць конкурснай праграмы зададзенай тэматыцы, кампазіцыю кожнага конкурснага канцэрта, узровень выканання нумароў.

Пераможцамі сярод факультэтаў выйшлі гісторыка-філалагічны і эканамічны факультэты. Другое месца падзялілі паміж сабой першакурснікі фізічнага і матэматычнага факультэтаў, на трэцім — аказаліся таленты біялагічнага і геалагічнага факультэтаў.

Самую разнастайную ў жанравых адносінах праграму прадставіў на конкурс гісторыка-філалагічны факультэт. Сольныя выступленні вакалістаў спалучаліся з харавымі спевамі, народныя танцы — з сучаснымі, са сцэны гучала класічная музыка. Выдатна дапаўнялі конкурсную праграму вядучыя Віктар Маючы і Людміла Колдава.

Высокім выканаўчым майстэрствам парадавалі членаў журы першакурснікі эканамічнага факультэта. У іх праграмным канцэрце не было нецікавых нумароў, прайшоў ён дынамічна, чотка. Арыгінальнасцю і ўласцівай студэнтам весялосцю вызначалася жартаўлівая інсцэніроўка вядомай песні «Усё могуць каралі», якая была вельмі цёпла прынята гледачамі.

Не ў поўнай меры выкарысталі свае магчымасці будучыя матэматыкі. Іх конкурсны канцэрт абмяжоўваўся зусім нязначнай колькасцю першакурснікаў, прычым адны і тыя ж студэнты выконвалі па некалькі нумароў.

Лепшымі салістамі агляду-конкурсу «Ану, першакурснік!» прызнаны **С. Шумейкін** з фізічнага факультэта, **М. Ганчароў** з біяфака, **А. Гайтман** (матэматычны факультэт), **М. Калягаеў** (геалагічны) і **Л. Твардоўская** (эканамічны).

Першымі сярод танцораў аказалася **А. Марозава** з біялагічнага факультэта, якая выдатна выканала «Кубінскі танец», і дуэт у саставе першакурснікаў фізічнага факультэта **В. Кузіна** і **С. Шут (на здымку).**

Журы адзначыла лепшых чытальнікаў агляду-конкурсу **А. Кніга, Л. Казанцаву, І. Врублеўскую** з гісторыка-філалагічнага факультэта, **А. Федасеенка** з матфака і **Р. Шпакава** з эканамічнага факультэта, які прачытаў напісаны ім верш «Трымае маё пакаленне на камуністаў раўненне».

Сярод музыкантаў-выканаўцаў лепшымі прызнаны **С. Румянцава** (гістфіл), **С. Дарашкоў** (геалагічны факультэт) і **Т. Карака** (матфак).

У ліку лепшых нумароў журы назвала таксама акрабатычны эцюд у выкананні групы дзяўчат з біялагічнага факультэта, арыгінальны жанр, з якім выступіла першакурсніца гістфіла **А. Федасеенка.**

Вынікі агляду-конкурсу падведзены. Але для першакурснікаў гэта толькі пачатак работы па развіццю сваіх творчых здольнасцей. Камітэт камсамола універсітэта, клуб мастацкай самадзейнасці запрашаюць удзельнікаў конкурсу «Ану, першакурснік!» і ўсіх жадаючых у калектывы мастацкай самадзейнасці ГДУ — драматычны, харавы, духавы, вакальна-інструментальны. Наперадзе ў вас—стварэнне новага, высокамастацкага рэпертуару, павышэнне выканаўчага майстэрства.

В. КАПЫТКА,
старшыня прэс-цэнтра камітэта ЛКСМБ,
К. ПАХАЗІЛА,
студэнтка групы 0-21 эканамічнага факультэта.

10-га ЛІСТАПАДА— ДЗЕНЬ САВЕЦКАЙ МІЛІЦЫІ

Вартавыя правапарадку

Звыш 60 гадоў служыць народу савецкая міліцыя. Яна была створана па ініцыятыве У. І. Леніна пастановай Народнага камісарыята ўнутраных спраў 10 лістапада 1917 года «Аб рабочай міліцыі». Неацэнны ўклад у станаўленне міліцыі, умацаванне яе сувязей з органамі Усерасійскай надзвычайнай камісіі ўнёс палымяны бальшавік Ф. Э. Дзяржынскі. У арганізацыі першых атрадаў рэвалюцыйнага парадку, рабоча-сялянскай міліцыі ўдзельнічалі: М. І. Калінін, М. І. Фрунзе, К. Я. Варашылаў, Г. І. Пятроўскі, А. Джапарыдзе і многія іншыя дзеячы партыі і Савецкай дзяржавы.

Равесніца Вялікага Кастрычніка, у ваенных выпрабаваннях і ў буднях грандыёзных будоўляў міліцыя ішла ў нагу з усёй краінай. У гады грамадзянскай вайны работнікі міліцыі дапамагалі Чырвонай Арміі граміць белагвардзейцаў і інтэрвентаў; у суровы час Вялікай Айчыннай вайны яны мужна змагаліся ў радах дзеючай арміі і партызанскіх атрадах; на ўсіх этапах развіцця нашай краіны пільна стаялі на варце народнага дабра, грамадскага парадку, інтарэсаў савецкіх грамадзян.

Сёння генеральны напрамак дзейнасці міліцыі, праграму яе барацьбы за правапарадак ва ўмовах развітога сацыялістычнага грамадства вызначылі гістарычныя рашэнні XXV з'езда КПСС, патрабаванні новай Канстытуцыі СССР.

Камуністычная партыя пастаянна клапоціцца аб умацаванні аўтарытэта міліцыі ў народзе, аб тым, каб уся яе работа была прасякнута духам партыйнасці, законнасці і гуманнасці. Усямерна ўдасканальваецца работа міліцыі па прафілактыцы правапарушэнняў, выпраўленню і перавыхаванню праварушальнікаў, прававому выхаванню насельніцтва. Яе сіла і апора — падтрымка працоўных, цеснае ўзаемадзеянне з партыйнымі арганізацыямі і дзяржаўнымі органамі, прафсаюзамі, Ленінскім камсамолам, шырокай грамадскасцю.

Надзейныя памочнікі міліцыі — народныя дружыннікі. Каля 800 студэнтаў налічвае і добраахвотная народная дружына нашага універсітэта, якую ўзначальвае член парткома, загадчык кафедры спартыўных дысцыплін В. І. Сіськоў. Яна аказвае неацэнную дапамогу работнікам міліцыі ва ўмацаванні правапарадку ў нашым горадзе, у барацьбе з антыграмадскімі ўчынкамі. Дружыннікі універсітэта рэгулярна выходзяць на дзяжурствы, удзельнічаюць у аператыўных рэйдах, праводзяць вялікую работу пры дзіцячых пакоях міліцыі і домакіраўніцтвах. Адным з лепшых дружыннікаў універсітэта з'яўляюцца Анатоль Касабуцкі з матэматычнага, Міхаіл Сарасека з гісторыка-філалагічнага факультэтаў, будучыя эканамісты Уладзімір Чмых і Генадзь Кнышаў, Аляксандр і Васіль Дзядковы з біяфака і факультэта фізічнага выхавання, Іван Бісеў і Аляксандр Майсеенка з фізічнага і геалагічнага факультэтаў.

За ўзорнае нясенне службы па ахове грамадскага правапарадку ДНД універсітэта неаднаразова аб'яўлялася падзяка аддзелаў унутраных спраў г. Гомеля.

Ленінград... Горад, авеяны рэвалюцыйнай славай, горад — барацьбіт. Тут у кастрычніку 1917 года залп легендарнай «Аўроры» абвясціў чалавецтву аб пачатку новага ладу жыцця.

Напярэдадні гадавіны Вялікага Кастрычніка ў горад на Няве прыязджаюць тысячы турыстаў з розных куткоў нашай Радзімы, каб яшчэ раз дакрануцца сэрцам да гісторыі, наведаць месцы рэвалюцыйнай славы, пазнаёміцца з выдатнай архітэктурай горада, яго вядомымі ўсяму свету скарбніцамі мастацтваў.

Нядаўна група выкладчыкаў, супрацоўнікаў, студэнтаў нашага ўніверсітэта таксама пабывала ў г. Ленінградзе.

НА ЗДЫМКУ: студэнты эканамічнага факультэта каля легендарнага крэйсера «Аўрора».

ДЛЯ ЭСТЭТЫЧНАГА ВЫХАВАННЯ

Захапляючыя ідэі нараджаюцца ў студэнцкім асяроддзі. Выдатная думка аб адкрыцці на факультэце сектара па эстэтычнаму выхаванню студэнтаў належыць на гэты раз Людміле Краснагір—выдатніцы вучобы, камсамольскаму актывісту. Гэтае пачынанне цікавае не толькі сваёй навізной. Тут перш за ўсё трэба адзначыць яго своечасовасць і актуальнасць.

Работа сектара будзе праходзіць у такіх формах, як дыспуты, розныя выстаўкі, сустрэчы з работнікамі мастацтва, дэманстрацыя фільмаў, лекцыі.

Прапаноўваем ўсім студэнтам актыўна ўключыцца ў распрацоўку і іншых арыгінальных форм дзейнасці сектара.

Т. ДЗЕГЦЯРОВА,
адказная за работу сектара.

ЛАЎРЭАТЫ КОНКУРСУ

У Палацы культуры хімічнага завода адбыўся конкурс камсамольскай, палітычнай песні, прысвечаны 60-годдзю ВЛКСМ. У ім прымалі ўдзел самадзейныя вакальна-інструментальныя ансамблі г. Гомеля і вобласці. Журы конкурсу аднадушна прысудзіла першае месца ВІА «Радзімічы» нашага універсітэта (мастацкі кіраўнік Л. Каханчык). Удзельнікі ансамбля з высокім майстэрствам выканалі дзве песні на музыку І. Лучанка «Мінута маўчання» і «Песня пра М. Астроўскага», а таксама «Баладу аб мезеным пальцы» на словы В. Зуёнка. Музыка балады напісана ўдзельнікамі ансамбля.

Цяпер ВІА «Радзімічы» рыхтуецца да конкурсу самадзейных кампазітараў, які будзе праходзіць па лініі абласнога Дома мастацкай самадзейнасці.

Сэрцу мясціны дарагія

РАДЗІМА ВЯЛІКАГА АСВЕТНІКА

У КОЖНАГА з нас ёсць той запаветны і любы сэрцу куточак, які праз доўгія растанні наведваеш з прыемным хваляваннем і пяшчотай. Гэты куточак — мясцовасць, дзе ты нарадзіўся і вырас, твая радзіма.

Кармяншчына, мая радзіма, славіцца сёння сваімі выдатнымі, працалюбівымі людзьмі. Менавіта тут, на Кармяншчыне, у вёсцы Літвінавічы, суседняй з маёю, сябар і саратнік У. І. Леніна па рэвалюцыйнай барацьбе Панцеляймон Мікалаевіч Лепяшынскі па асабістаму ўказанню правадыра стварыў першую ў краіне паказальную школу-камуну для сялянскіх дзяцей.

Не так часта мне надаецца выпадак наведаць гэту гераічную мясцовасць. У Літвінавічах —вялікая сярэдняя школа, інтэрнат, спартыўная зала, бібліятэка. Усе настаўнікі маюць вышэйшую адукацыю. Аб гэтым некалі марыў П. М. Лепяшынскі...

Восенню 1918 года з паперай у кішэні аб арганізацыі ў вёсцы Літвінавічы Рагачоўскага павета Магілёўскай губерні першай у краіне паказальнай школы — камуны Панцеляймон Мікалаевіч Лепяшынскі з жонкай Вольгай ехаў з Кармы на звычайнай сялянскай фурманцы, дзе акрамя хатняга скарбу ляжалі кнігі і сшыткі.

Неўзабаве пасля прыезду на месца Панцеляймон Мікалаевіч з запалам бярэцца за арганізацыю школы-камуны. Пад памяшканне для яе ён выдзеліў уласны дом свайго бацькі, вясковага свяшчэнніка. Заможныя гаспадары з недаверам аднесліся да настаўніка. Часта раніцой Панцеляймон Мікалаевіч знаходзіў пад дзвярыма школы паперкі са злоснымі папярэджваннямі кулакоў. Яны пагражалі яму смерцю ў тым выпадку, калі ён не адумаецца і не спыніць сваю баламуцкую дзейнасць. Аднойчы нават спрабавалі спаліць школу. Але, на шчасце, ўсё абышлося добра. Мясцовыя патрыёты баранілі маладога настаўніка і яго справу.

Школу-камуну наведвалі каля 20 хлопчыкаў і дзяўчынак беднякоў і вясковых актывістаў. Яны вучыліся пісаць і чытаць, лічыць і памнажаць, вывучалі прыроду роднага краю. У свой час П. М. Лепяшынскі вучыўся на матэматычным факультэце Пецярбургскага універсітэта і ўсе веды, набытыя там, ён перадаваў дзецям.

І ўсё ж далейшае знаходжанне школы-камуны ў Літвінавічах было немагчымым. Зімой 1919 года ў Карме ўспыхнула кулацка-эсэраўскае паўстанне. Склалася трывожная абстаноўка. Тады П. М. Лепяшынскі пераязджае з вучнямі ў Маскву, і там школа-камуна працягвае сваю дзейнасць. Не ўсе вучні паехалі за настаўнікам. Многія сяляне не пусцілі сваіх дзяцей, як яны казалі, у невядомы свет. Ад'язджаючы ў Маскву, Лепяшынскі звярнуўся да сялян, што праводзілі яго:

— Памятайце, людзі, будзе на вашай зямлі шчаслівае жыццё. Будуць і вашы дзеці пісьменнымі і шчаслівымі.

Усе вучні П. М. Лепяшынскага, што выбраліся з настаўнікам у дарогу, сталі адукаванымі людзьмі. Цяпер яны жывуць у розных гарадах краіны, часта прыязджаюць на сваю Радзіму ў Літвінавічы.

У школе, якая носіць імя П. М. Лепяшынскага, створан музей. У ім сабраны асабістыя рэчы, кнігі, сшыткі, чарнавыя накіды прац Панцеляймона Мікалаевіча. Настаўнікі і вучні школы, усе жыхары вёскі Літвінавічы і Кармяншчыны свята ўшаноўваюць памяць аб сваім земляку. Яго імем названы і мясцовы калгас.

Землякі П. М. Лепяшынскага вучацца цяпер у вышэйшых навучальных установах, тэхнікумах. Ёсць яны і ў нашым універсітэце. Так, напрыклад, выпускнік ГДУ Валерый Палаўкоў, маці якога некалі вучылася ў П. М. Лепяшынскага, закончыў наш універсітэт і працуе настаўнікам адной са школ Кармяншчыны.

У засені шматгадовых ліп, што стройнаю чародкаю абступілі школу ў Літвінавічах, — бюст П. М. Лепяшынскага — асветніка, гуманіста, рэвалюцыянера. І мне, яго земляку, хочацца быць падобным на гэтага выдатнага чалавека.

А. ШВЕДАЎ,
студэнт 4-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

СПОРТ

ПА ДАРОЖЦЫ ПАРКУ

Лёгкаатлетычныя кросы ўваходзяць у праграму агульнауніверсітэцкай круглагадовай універсіяды. Сёлетні ж крос быў своеасаблівым. Ён прысвячаўся 60-годдзю Ленінскага камсамола. На старт выйшла звыш 200 спартсменаў ад усіх факультэтаў.

Выстраена ўрачыстая лінейка. Да ўдзельнікаў звярнуўся з прывітальнымі словамі сакратар парткома І. Ф. Эсмантовіч.

З вялікай увагай было выслухана выступленне аднаго з першых камсамольцаў, ветэрана Камуністычнай партыі дацэнта кафедры гісторыі КПСС Івана Апанасавіча Ільіных.

Асаблівасцю праведзенага кросу з'явілася і тое, што сёлета разыгрываўся прыз былога выхаванца Гомельскага педінстытута, загінуўшага ў гады Вялікай Айчыннай вайны франтавога паэта Міколы Сурначова.

На старт выходзяць дзяўчаты. У забегу на 500 м лепшы вынік паказала студэнтка першага курса матэматычнага факультэта Ніна Ганзюк — 1.29,4. Другое месца заняла яе сяброўка па камандзе А. Бурцава, трэцяй на фінішы была А. Хамянок з факультэта фізвыхавання.

На кіламетровай дыстанцыі сярод дзяўчат мацнейшай аказалася студэнтка факультэта фізвыхавання Галіна Верасава. Галіна Гудкова і Валянціна Верасовіч занялі адпаведна другое і трэцяе месцы.

У напружанай барацьбе прайшлі спаборніцтвы сярод юнакоў. На тысячаметровай дыстанцыі тры першыя месцы дасталіся студэнтам факультэта фізічнага выхавання—адпаведна М. Дземідзенку, Р. Макараву, У. Гусаку. Іх жа таварышы па камандзе не мелі канкурэнцыі і на 3-кіламетровай дыстанцыі, дзе прызавыя месцы дасталіся М. Андрэйкаву, Ул. Сячко і А. Галагану.

У агульным заліку ганаровы прыз заваявалі спартсмены факультэта фізічнага выхавання.

А. САВЕНКА,
галоўны суддзя спаборніцтваў, майстар спорту СССР.

З НОВЫМ ЗВАННЕМ!

Выключна паспяховым аказаўся сёлетні лёгкаатлетычны сезон для студэнта факультэта фізічнага выхавання нашага універсітэта Мікалая Кірава (трэнеры А. Чарнецкі і А. Белы). Малады бягун у саставе зборнай каманды СССР стаў уладальнікам сусветнага рэкорда ў эстафеце 4×800 м, на 800-метровай дыстанцыі ўстанавіў новы рэкорд рэспублікі, выступаючы ў фінальным забегу VII спартакіяды БССР, выйграў залаты медаль чэмпіёна краіны, быў у ліку мацнейшых на іншых важнейшых спаборніцтвах гэтага года.

За высокія спартыўныя дасягненні Камітэт па фізічнай культуры і спорту пры Савеце Міністраў СССР нядаўна прысвоіў Мікалаю Кіраву высокае званне «Майстра спорту СССР міжнароднага класа». Горача віншуючы з гэтай нагоды таленавітага лёгкаатлета, усе аматары спорту жадаюць яму новых рэкордаў і паспяховых стартаў на Алімпіядзе-80 у сталіцы нашай Радзімы — Маскве.

Пра творы землякоў

ЖЫЦЦЁВАСЦЬ

Галоўны напрамак сучаснай беларускай літаратуры — у праўдзівым, рэалістычным адлюстраванні жыцця народа, яго гісторыі і сцвярджэння магутнага поступу да камуністычнай будучыні.

Пісьменніцкі подзвіг магчымы толькі тады, калі аўтар самааддана і паслядоўна служыць Радзіме, калі ягоная праца акрылена вялікай ідэяй, думай, страсцю, важнай і неабходнай часу.

Народны пісьменнік Беларусі Іван Паўлавіч Мележ напісаў творы, якімі ганарыцца наша савецкая літаратура і якія з'яўляюцца здабыткам сусветнай культуры. Вялікі мастак—празаік, драматург,публіцыст, літаратурны настаўнік і арганізатар, грамадскі дзеяч, — Іван Мележ да стойна прадоўжыў і творча ўзбагаціў уласным вопытам традыцыі беларускай літаратуры, яе класікаў — Янкі Купалы, Якуба Коласа, Кузьмы Чорнага і інш.

«Вернасць прызванню» — так называецца кніга вядомага беларускага крытыка Д. Бугаёва, у якой маштабна вызначана творчая індывідуальнасць і акрэсленая мэтанакіраванасць літаратурна-грамадскай дзейнасці Івана Мележа.

У аснове разгляду мележаўскай спадчыны — ідэя любві аўтара «Палескай хронікі» да чалавека, Бацькаўшчыны, Савецкай Беларусі. Крытык перакааўча падкрэслівае адзінства асабістага літаратурнага жыцця пісьменніка. Грунтоўна аналізуюцца першыя кнігі Івана Паўлавіча «У завіруху», «Гарачы жнівень», раман «Мінскі напрамак» (у супастаўленні варыянтаў і рэдакцый), нарысы аб наведванні Чэхаславакіі і падарожжы вакол Еўропы, аповесці з гарадскога жыцця, п'есы «Пакуль маладыя», «У новым доме», «Дні нараджэння».

Самае важнае, што хоча сказаць даследчык, гэта — пошукі народным пісьменнікам запаветнага мастацкага слова, якое запальвае сэрцы людзей, асвятляе ім дарогу да шчасця. Крытык дасведчана спасылаецца на водзывы «Праўды» і іншых цэнтральных выданняў і замежнага друку. Д. Бугаёвым даказана, што, дарэчы, пацверджана ў свой час І. П. Мележам, да галоўнай кнігі пісьменнік ішоў у стане напружаных роздумаў і творчых пошукаў. Неабходна было стварыць сапраўдныя творы пра родны куток, бацькоў, пра тых людзей, аб зямлі, якая, гаворачы словамі Я. Купалы, «узгадавала нас».

Беларускі народ мае эпапею— «Палескую хроніку» Івана Мележа. Яна аб'ядноўвае пяць раманаў: «Людзі на балоце», «Подых навальніцы», «Завеі, снежань», «За асакою бераг», «Праўда вясны».

Цэнтральны герой эпапеі — Іван Анісімавіч Апейка, камуніст ленінскай школы, Чалавек. Менавіта ён вызваліў працоўнага селяніна невіноўнага Васіля Дзятлава з турмы. Гэта ён, як старшыня РВК, вывеў працоўных сялян на рэйкі калектывізацыі, на адзіна правільны шлях. Вобраз Івана Апейкі, па выказванню пісьменніка, самы запаветны ў яго творчай рабоце.

Іван Мележ глыбока ўсведамляў непарыўнае дыялектычнае адзінства сцвярджальнага і крытычнага пачатку ў літаратуры сацыялістычнага рэалізму. Мастацкія характары ў яго раманах — яркія, жывыя. Мы бачым іх — Валодзьку Дзятлікава, Мікапора, Ганну, яе бацьку Цімоха Чарнушку, Хадоську, настаўніцу Параскеву. У Мележа няма другасных асоб. Аўтар ставіцца з чалавечай зацікаўленасцю да жыццёвагістарычнага матэрыялу, на аснове якога напісаны яго кнігі. Эпапея —паліфанічна адлюстроўвае жыццё Беларусі. Валодзька Дзятлік (аўтабіяграфічны вобраз) патаемна слухае Цімоха Чарнушку: «Зямля, зямля — бяскрайнія разлівы гнілой твані, у нізінах, зыбучыя пясчаныя хвалі на ўзгорках. Яркая, шчодрая і залатая з выгляду, зманлівая, няласкавая да дзяцей сваіх красуня,—колькі жніўняў такіх бачыш ты рэдкія, бедныя бабкі на сваіх палосах, слухаеш страшныя думкі куранёўскіх жанцоў і жней! Колькі жніўняў яшчэ слухаць будзеш?...»

Увогулле ж галоўны герой эпапеі І. Мележа — наша сучаснае жыццё і наша гісторыя. Прыводжу словы І. Мележа, якія ўпершыню цытуе даследчык яго творчасці Д. Бугаёў: «...Паказаць праз асабістае страсці эпохі... філасофія поглядаў аўтара».

Іван Паўлавіч Мележ ёсць і застанецца адным з самых папулярных сучасных беларускіх пісьменнікаў, выдатных майстроў слова.

М. ЛУФЕРАЎ,
дацэнт.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

АЗ 40587. « Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Савета Міністраў БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Наш адрас: вул. Кірава 119, корпус № 2, П 4-8, т 3-27-71. Фармат 600×420 мм. Тыраж 2000 экз. Заказ 6018.